

na mestu požara, da so nesrečo omejili in preprečili, da niso plameni preskočili na bližnje zupnišče in gospodarska poslopja posestnika M. Žumra. Na pomoč pribrzeli so oteli opremo Hranilnice, dočim je zgorel inventar Prosvetnega društva. Požar je povzročil najhujši kratak stik. Usodepolno je bilo, ker ni bilo ob pojavu ognja nobene osebe v poslopu.

V Razborju pri Slovenjgradcu je zgorela cementna delavnica Ivana Glasenčnika, ki trpi škodo 30.000 din. Delavnica je bila čisto v samotnem jarku.

Pri Sv. Križu nad Litijo je nočni ogenj zajel gospodarsko poslopje Hranilnice in posojilnice pod cerkvijo. Zgorela je avtogaraža in z njo vred dva avtomobila, ki sta služila za prevoz na progi Litija—Sv. Križ. Vzrok požara skušajo dognati orožniki.

Preobila pijača vzrok uboja. V Ložanah pri Sv. Marjeti ob Pecnici sta se podala na hlev k počitku v pijanem stanju 33-letni hlapec Janez Slamič in potujoči brusač Filip Čepe. Po Slamičevi izpovedi je prišlo med obema do prepira, v katerem je dobil hlapec od brusarja neko kovinasto posodo v glavo. Nasilno postopanje je Slamiča tako razjutilo, da je smrtno zabodel v srce Čepeja in se sam javil orožnikom.

Z lažjo o smrti se je dokopal do dveh tisočakov. K Antonu Škrbineku, lesnemu trgovcu v Selnici ob Dravi, je prišel mlad fant in mu izročil pismo. V pismu prosi Škrbinekov prijatelj Ivan Jarc z Zg. Boča, naj mu posodi 1000 din, ker mu je umrl oče. Lesni trgovec je dal neznanu celo 2000 din, a je zvedel že drugi dan za tem, da se stari Jarc še veseli življenja in ga je tujec z lažjo o smrti potegnil za dva jurja. Te dni je opazil Škrbinekov sin v Mariboru sleparja ter opozoril nanj stražnika, kateri ga je prijel. Gre za komaj 19-letnega Petra Kremlja od Sv. Duha na Ostreju vrhu, ki je v par dneh zapravil dva tisoč dinarjev.

Zganje povzročilo smrt. Najemnik Jurij Račnik iz St. Danijela nad Muto je bil zaposlen s podiranjem smrek pri posestniku Uršniku. Po končanem delu je postregel Uršnik Račniku z žganjem. Med govorom je Račnik razodel, da ima doma bolno živinčce, katerega bi moral zdraviti z volčjim korenem, namočenim v žganje, a ga nima. Uršnik mu je dal zdravilo pod svarištom, da žganja, v katerem se je namakal volčji koren, nikakor ne sme piti. Račnik pa je kljub svarištom potegnil iz steklenice in je doma umrl na posledicah zastrupitja.

Predrzen vlom sredi Celja. Drzen vlom je bil izvršen v Celju v stanovanje lastnice kavarne »Evrope« Helene Krušičeve na Kralja Petra cesti. Vlomilec je ukradel iz predala miznice 2800 dinarjev gotovine in zlatnine ter nakita za 9690 dinarjev. S plenom se je tat odpeljal s savinjskim vlakom, ker so našli ob progi pri Mariborski cesti dve škatlici od nakita, ki ju je vrgel vlomilec skozi okno vlaka.

Dva od napadalec poškodovana oddana v celjsko bolnišnico. V začetku minulega tedna sta dva moška napadla 26-letnega kočarjevega sina Ignaca Kranjca iz Kačjega dola pri Sv. Petru na

Medvedovem selu ter ga z udarci z ročico močno poškodovala po glavi in levem ramenu. — V nedeljo so neznaní moški na Ljubecni blizu Ropanove gostilne napadli 26-letnega delavca Ignaca Karmuzla iz Ogorelca pri St. Juriju ob juž. žel. in ga poškodovali po glavi. Oba poškodovanca so oddali v celjsko bolnišnico.

Radi utaje zaupanega denarja 12 let robije in trajna izguba častnih pravic. Dne 29. januarja je bila pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti razprava proti bivšemu oficijalno okrajnega sodišča Friderihu Stefanu, ki je od leta 1927 do leta 1939 kot državni uslužbenec poneveril preko 700.000 din zaupanega mu denarja. Ker je bil Friderich po vsej okolici Murske Sobotice dobro znan, je za razpravo vladalo tako zanimanje, kakor še doslej za nobeno v tem kraju in je bila razpravna dvorana ves čas, od 8 do 19.30, nabito polna. Obdolženec je bil ves čas uslužben v Murski Soboti. Poleg rednih službenih dohodkov je imel redne mesečne dohodke tudi kot tolmač madžarskega jezika, zato so njegovi dohodki znašali mesečno okrog 4000 din; ko pa so se uradništvo plače znižale, so se tudi njegovi dohodki skrčili na 2500 din. Ko se je poročil, mu je tudi žena prinesla 210.000 din dote, s katero si je postavil lasten dom. S temi dohodki bi obdolženec lahko primerno shajal, vendar pa se s poštenim zaslužkom ni zadovoljil. Obdolženec je priznal skoraj vse utaje. Zagovarjal pa se je, da ga je v tako nesrečo pahnila lahkomišelnost, ker je bil ves srečen, če je lahko v družbi visokih uradnikov pil z njimi bratovščino. Za vsa kazniva dejanja je bil Friderich obsojen na 12 let robije in na trajno izgubo častnih državljan-skih pravic.

Ostro kaznovan izgovor s »hišno preiskavo«. Kovaški pomočnik Jožef Fideršek in delavec Anton Canjkar, oba iz Savceva, sta vdrila lani novembra v hišo posestnika Jožefa Marina, katerega sta podrla na tla ter mu odvzela samokres in nekaj denarja. Mlada zločinca sta se izgovarjala v minulem tednu pred mariborskim velikim senatom, da sta hotela izvršiti le nekako hišno preiskavo. Obsojena sta bila: Fideršek na dve leti in pol težke ječe, Canjkar pa na dve leti težke ječe.

Obsodba za uboj v pijanosti. 37-letni posestnik Franc Ogorevc z Malega vrha v občini Globoko pri Brezicah je 23. decembra 1939 doma kuhal žganje in bil okajen. Ko je zvečer v sobi čakal na večerjo, je potikal na okno pijani Anton Škofca. Ogorevc in Škofca sta pričela najprej miren razgovor, ki se je pa prelevil v prepir, ker je hotel imeti Škofca steklenico žganja. Prišlo je do prepira, v katerem je Ogorevc s kuhinjskim nožem zabodel Škofco v levo stran prs in mu je prebodel srce. Zabodeni je obležal na mestu mrtve. Pri sodni obravnavi v preteklem tednu v Celju se je zagovarjal Ogorevc s silobranom in je bil obsojen na štiri leta težke ječe, na plačilo povprečnine 500 din in na odškodnino Škofčevi vdovi 1300 din. Obsojeni je sodbo sprejel.

Ali si že obnovil naročnino?

Kratke tedenske novice

Izredno huda zima v Dalmaciji je uničila okrog Splita proti koncu januarja oljčne nasade in je tako omamila ribe v morju, da je bila vsa površina pokrita z njimi in so jih ljudje lovili kar z rokami.

Nemški kancler Hitler si je prizadeval, da bi v svojem berlinskem govoru 30. januarja ob priliki sedemletnice, odkar je prišel na oblast narodni socializem, opravičil dela, ki jih je Nemčija v teku sedmih let izvedla. Ta dela so takšna, da so prisilila Veliko Britanijo in Francijo, prijeti za orožje z namenom, da odstranita narodno-socialistični režim v Nemčiji.

Romunsko olje in Italija. Italija dobiva letno 800.000 ton olja iz Romunije. Sedaj se je gospodarski zastopnik Nemčije, dr. Clodius, ki vodi pogajanja z Romunijo, odpeljal v Italijo, da bi italijansko vlado pregovoril, naj bi Italija odstopila Nemčiji večji del tiste količine olja, ki ga uvaža iz Romunije.

Radi različnih bolezni in nesreč je umrlo na zapadnem bojišču 700 angleških vojakov. V bojih z Nemci je padlo na Maginotovi črti v štirih mesecih samo štirje angleški vojaški in trije častniki.

Angleška križarka »Ajax«, ki se je udeležila bitke z nemško oklopnico »Admiral Speer« v južnoameriških vodah, se je vrnila v minulem tednu v angleško vojno pristanišče Plymouth.

General Sivo, ki je poveljnik finske civilne obrambe, je izjavil, da so sovjetska letala v 650 poletih vrgla nad 21.000 bomb ter ubila 407 civilistov. V 24 primerih so sovjetski letalci napadli bolnišnice in cerkve. Računa se, da je zrušenih doslej 300 sovjetskih letal.

Najhujši napad na finko Mannerheimovo obrambo črto so izvršili in bili odbiti sovjetski vojaki 1. februarja. Napad je bil pripravljen s šesturnim topovskim ognjem. Po topovski pripravi so se spustile v napad najprej oklopne sile, tem so sledili tanki s strojnimi in oklopni avtomobili. Kljub tolikemu kritju pa je bila ruska pehota poražena.

»Dolina smrti« se imenuje na Finskem ozemlje, kjer so Finci popolnoma porazili 163. in 44. sovjetsko divizijo.

Svedska je kupila za Finko v Ameriki 150 letal, katere bodo odposlana v najkrajšem času.

Belgija Finski. Belgijska vlada je sklenila, da pošlje Finski denarno podporo v znesku dveh milijonov frankov. Podpora bo poslana na naslov Rdečega križa.

32 petnikov je zgorelo v avtobusu radi eksplozije bencinskega tanka v mestu Toluca, 65 km južnozapadno od mehiške prestolnice.

Tonaža modernih ladij Zedinjenih ameriških držav znaša 980.000 ton, zastarelih pa 228.000 ton. Po teh podatkih ameriška mornarica ni močnejša kot nemška in japonska skupaj. Nemška in japonska sta posebej glede podmornic in rušilcev močnejši kot Amerika. Ameriška vojna mornarica je za malenkost slabša kot nemška in japonska mornarica skupaj.

Za varnost na železnica

Če je prijetno naslanjati se skozi okno železniškega voza, kadar vozi vlak z brzino petdesetih, šestdesetih kilometrov na uro, je to kaj tvegano ravnanje, če vozi vlak z brzino sto ali več kilometrov. Zato uvažajo železniške uprave sedaj čedalje bolj zaprte vagone s posebnimi napravami za zračenje. Električni vlak »Breda«, ki je pred kratkim dosegel nov hitrostni rekord za Italijo z več nego 200 km na uro, ima trdno zaprta okna, posebna naprava skrbi za to, da pride vsako uro v voz nad 4000 kubičnih metrov svežega, primerne segretega ali ohlajenega zraka. Poleti je zrak v vozu stalno za šest stopinj hladnejši nego zunaj, pozimi pa ima stalno dvajset sto-

Av gust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

*

Kočija za kočijo je prihajala pred mestno hišo, ljudje so izstopali, hiteli po stopnicah gor.

Ednajst je ura. Rdeči imajo devetdeset, beli sedemdeset glasov. Andrič se je zadržal na svojega pisarja:

»Pa kje so? Kje so? Še jih ni! Ali jih še ni?«

Pisar je skomignil z rameni, Bradič pa se je po vračje nasmešil.

Pol dvanajst je že minulo. Zdaj so tudi že kmetje, ki so spadali pod mesto, oddali svoje glasove, rdeče listke. Plaho so izgovarjali svoja imena, plaho gledali v gospe pri komisiji. Da morajo rdeče listke oddati, to vedo; kdo je na teh listkih in koga volijo, tega ne vedo. Ne znajo ne pisati ne brati. Novo gosposko? Kakšno? Bog si ga vedi! — Samo Jelenjčanov še ni bilo. Kje so? Bog vedi! Župan Janko se je sicer privlekel in je oddal odprt bel listek za staro gosposko čes:

»Jaz sem gosposki zmerom pokoren.«

»Pa kje so Jelenjčani?« ga je vprašal oni stari go-spod pri komisiji.

33

»Ne vem, vaša milost!« je odgovoril Janko in se nemumno nasmejal, »zapovedal sem jim, pa še nobenega ne vidim.«

Bradič se je škodoželjno nasmešnil, Andrič je samo ustnice stisnil. Rdeči imajo zdaj sto, beli osemdeset glasov. Bradič se je razkoračil. Kadar koli je šel kak rdeč volilec mimo njega, mu je prijazno pokimal:

»Živio! Naši smo!«

Ko je Galovič prišel gledat, kako stvar stoji, je mahnil Bradič z glavo in roko čes:

»Bene, amice! Ha, ha, ha! Rdečih sto, belih osem-deset! Sva že na dobrem. Jutri bova midva v tej hiši vladala.«

Zdaj je volitev zastala, ko da je nastal mir pred viharjem. Nikogar ni bilo več. Tudi Jelenjčanov še ni bilo. Zdaj pa — glej jih! Pripeljali so se. Na klobukih so jim rdeči listki. Na prvem vozu sedi Mikica in drži zastavo. Obstali so, iz krčme so prihiteli rdeči, pred njimi Galovič:

»Živeli Jelenjčani! Živeli Jelenjčani!«

Janko se je izgubil, Mikica pa je veselo skočil z voza.

»No,« ga je vprašal Galovič, »koliko si jih pripeljal?«

»Trideset. Ne več in ne manj.«

»Ali je vse dobro?«

»Dobro! Zvonili bodo nekomu za pogreb!«